

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Omnes ex vobis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Permones communes de

Omnis ex vo
bis q non renūciat oib q possi
det nō pōt me esse discipulus.

1^a u. xij. Nullus ē vere chīan nī si sit ve/
rus chī discipul. nā dī chīan a chīsto.
Uñ et chīani pmo dicebant discipuli et
postmodū vocati sunt chīan qd nomē p/
mo ab apls r discipul fuit introductū apd
Antiochia. vt scribit. q. lib. ecclīastice histo
rie. In tribz aut papue pnt discipular
chī. Pmo in vera mentis humilitate.
Uñ dicebat dñs Matt. q. Discite a me
s. tanq veri discipuli qz mīz sumz hūilis
corde. **Secdo** in fraterne dilectione. Uñ
Ioannis. xij. In hoc cognoscent quia di
scipuli mei estis si dilectionem habueri
tis ad inuicē. **Tertio** in amorz inordina
ti exclusione. s. amoris mūdani r carnalis.
Et h declarō in pnti euāgelio in q inten
dit saluator nos retrahere a triplici amo
re inordinato ipeditiuo a vero dei amo
re q etiā impedit ne qd efficiat ver chīstī
discipulū audiendo efficacit r implēdo do
ctrinā chīstī r p nīs impedit ne qd sit ver
chīanus cū chīanus sit ille q chī doctri
nā recipit exequit. Uñ hieronymo legēti
tullū dicitū fuit corripēdo eū Liceroniam
es nō chīanus. Uñ q sūmus veri chī disci
puli r vere chīani necessariū nobis ē abj
cere illū triplicē amorē ipeditiuū

Primus est amor carnal pīnq̄tatis
Secds est animal sensualitatz
Tertius ē tpalis vanitatis

Primus est rē. quē excludit dñs cuz di.
Sī qz venit ad me r nō odit pa. su. r
ma. r vr. r si. et fra. r so. ad. autz aiām su.
nō pōt me esse discipul. Theoph. Quia
eū concomitantū ipm nō ex toto affectu
sed tepide sequebāt iō oñdit glēm deceat
eē suū discipulū. In p̄dicō autz textu euan
gelico tangit dñs tria.

Primus venientū pauca
Secdo honorabile vtilitatē
Tertio venientū difficultatē

Primo venientū pauca: cū di. Sī qz. q.
di. pauca sē tales. Bēf. O bone iesu qpar
ci sunt q post te ire velint rē. **Secdo** ho
norabilem vtilitatē: cū di. ad me sez dñm
celi et terre. Eccl. xxij. Magna gloria seq

dñm. **Tertio** venientū difficultatē: cū
di. r nō odit pa. su. rē debet ibi sumi odiū
vt opponit amorz inordinato r impedimē
to ab amore dei Uñ dī Bie. i. omel. Per
cōrari liber qmō pentes r carnal pīnq̄s
pīpimur o dille q iubemur r inimicos dil
ligere: sed si vim pcepti ppendim? vrūoz
agere p discretione valēm? vt eos q nobis
carnis cognatōe p̄iuncti sūt r qz primos
nouim? diligam? r qz a duersarios in via
dei partimur odiēdo r fugiēdo nesciamus.
qñ em p odiū diligit q carnal sapiēs dum
pua nob ingerit nō audif. Itēz amādī sūt
p̄imi: impēdēda charitas oibz r pīnq̄r
extraneis: nec tamē p eadē charitate a dei
amore flectendū: fideles qdē ppartant p̄i
mis p charitatē r tñ de via dei nō exorbis
rent p cōpassionē. Hec ille. Fatuus p̄cto
q ppter amorē carnaliū amicoz retardat a
seq̄la chīstī. Legim? de qdā q altiq̄ro tēp
ppter pīnquoꝝ amorē retardat? ē a seq̄la
la chīstī. Hic at amicos semel vocās ad con
uiuū inf epulas interro gavit vñū quē m
bi magis fidelē credebatur vt si eū diligeret
minimū pigitū suū p eo in igne p̄mitteret.
Ille pō timēs h facere renuit nec fidē quā
sibi simulauerat exhibuit. Et de h p̄ctoz
oibz p ordinē req̄sitis idē eis reperit op
p̄ pmo. Tunc ille dī. Ob amorē vrū actor
a dei seq̄la retardat? sum: sed ampl? nō lo
tardare. qz cū minimū mēbrū vrū corporis
nolueritis igni transitorio p me exponere
ad horā: nō nec ego totū corp? r aiām p̄o
vobis exponere volo igni perpetuo. Me
itaq pīnquoꝝ amor: puta filioꝝ impedit
at a vero chūstī amorē regulandus est tri
plici regula. **Prima** est regula spiritual
affectionis. vt vīz in pīnquis plus affec
tionem habeam? ad sp̄itū saluandū q
ad corpus. Ratio em diligēdi aliq̄ez
charitate est participatio summi boni dea
rificantis. vt dicit Aug. Est autz hōmo cal
par et particeps summi boni rōne animet
non corporis. Non em est corpus beatifi
cabile nisi secundario r min? p̄ncipaliter
Iō diligenda est anima p̄ncipaliter r non
corpus r vltra dilectio ad corpus debz esse
ppter animā. Qd contra dicit Luyf. de q
busdam. Corpus natoꝝum suoz parentes
amant: animā aut continent. Desiderant
em eos vyalere in isto seculo r nō curant qd

sunt passuri in illo. Alij militias filijs pui-
dent: alij honores: et nemo filijs suis pui-
det deū. pditionē illorū magno p̄cio cōpa-
rant: et salutē illis nec dono accipe volunt.
Si videant illos paupes tristatē et suspi-
rant. Si autē viderit illos peccātes nemo
tristat vt offendat qz corporū sunt parētes:
nō animarū. **S**ecūda est regula final' in
rentionis: vt vitz amando propinquos ins-
tendā? ordinare amorē illū ad amorē
dei prop̄ quē sunt oīa cetera diligendā tā
q̄ ppter vltimū finē quo solo fruendū est.
vt determinat magister in p̄mo sentētiar.
di. j. **U**nū dicit Sic. in homel. Ille paciter
charitatē habz q̄ et amicū diligit in deum
et inimicū diligit p̄p̄ deū. Sic q̄ nos multū
cem debem? diligere vt inuitē adiutorius
impendam? p̄uēdi in deū. **T**ertia est
regula rationalis discretiois. vt vitz sit ta-
lis amor rōnalis et discretus. Amor discre-
tus p̄sonas q̄dē amat sed vicia p̄sequitur.
nec sic p̄sonis cōdescendit vt vicijs impletur.
Hui? exemplū habem? in ch̄zo. **H**er.
Ch̄zistus in assumptiōe carnis cōdescēdit
mibi. in cōlpe vitarōne recte cōsultē sibi.
Rhoma. xij. Dilctio p̄imi. s. bñ ordinā-
ta et vicijs malū nō operat. **S**ed ex a-
more inordinato et indiscretō p̄p̄ quo: um-
trā p̄cipue solēt oriri mala. **P**rimū ē v-
ciōrū dissimulatio: vitz nō corrigēdo. vt et
adiacēdo: sustinendo et defendēdo. **S**ene.
Amici vicia si ferat fac? tua. his peccas cū
peccanti obsequiū accōmodas. **A**ug. super
Psal. Hec est ira et indignatio dei magna
vt desit correctio et assit adulatio. **C**harit-
tas quippe dicit illud Apoca. iij. Ego q̄s
amo arguo et castigo. **S**ecūm est extrane-
orū dānificatio. cum vitz aliq̄s p̄p̄ affe-
ctiōne p̄p̄ quorū dānificat alios in fa-
ma vel rebus vt p̄sona. **T**ullius. Nulla est
peccati excusatio si amicitie causa peccate-
ria. **U**nde maxime cauēda est p̄sonaz ac-
ceptio a iudicijs et his q̄ p̄sunt. **P**rouerb.
xxvij. Qui cognoscit p̄sonā in iudicio non
bene facit. ex hoc em̄ p̄itas prosternit. **E**sa-
li. **C**onuersū est in dicitū retrorsū: et iusticia
longe stetit. corruit veritas in plateis: et eq̄-
tas nō potuit ingredi. **T**ertius est supflua
terrenorū affectio: qm̄ vitz supflue afficiunt
et occupant se circa terrena p̄p̄ amorē filio-
rū aut heredū vt plerūq̄ omittāt que dei

sunt. et salutis proprie. Plerūq̄ etiā q̄ alijs
debita sunt vel omnino soluere recusant:
vel debitorū partē defraudāt: et insup mil-
ta p̄ fraudē et iniusticiā sibi et suis heredibz
adq̄runt. **L**auene te damnet filiorū aut p̄
pinquorū quorūcumq̄ inordinatus amor.
Dira vitz fatuitas q̄ homo sic laborat p̄
alio. **E**ccl̄es. iij. **C**ōsiderās repperi et aliā
vanitatē sub sole. **U**nus est et secundū non
habet: non filiū: nō fratrē: et tamē laborare
nō cessat: nec fatigat oculi ei? diuitijs. nec
recoGITat de ei? laboro.

Secūdus est amor animalis sensus
salutaris: quem excludit dominus
dicens. **S**iq̄s venit ad me et non
odit adhuc et animā suā nō potest me? esse
discipulus. **E**t Jo. xij. **Q**ui amat animā su-
am p̄det eam et c. **A**nimā inquit. i. animalit-
tatē seu sensualē inclinationē que impedit
ab amore dei et doctrina ch̄zi. **C**orinth. ij.
Animalis homo nō capit ea que sūt spi-
ritus dei. **I**deo dicitur dñs **D**at. ij. **R**e-
gnū colorū vim patit: et violenti rapiūt illū
qz vitz **Q**ui vult regnū colorū ingratū de-
bet sibi ipsi violentiā facere reprimendo in-
clinatōem sensualitatis p̄ maceratōem car-
nis. **P**ropter quod etiā dñs subiungit in
euāgelio. **E**t qui nō baiulat crucē suam et
venit post me nō potest me? esse discipu-
? **C**rucem inquit. i. carnis sensualitatis mori-
tificationē. **I**n cruce quippe oīm tormē-
torū genera designant. **U**nde dicit crux
a cruciatu. **E**t cruciari dicit q̄ quōlibet af-
figit. **U**nde quotidie ac semp crucē porta-
re debemus vt amorē ch̄zi semp oīdam?.
Non sunt aduersa timenda nō p̄p̄a et card-
nalia sectanda vt crux ch̄zi ferat. **A**ugust.
Crucē dñi non timē illa dicit que tpe passio-
nis ligni affixiōe p̄struit: sed et illa toti? vite
curriculo cūctaz disciplinarū p̄turbis coapta-
tur. **T**ota enim vita ch̄ziam hoīs si fuit euā-
gelū viuat et vitz atq̄ martiriū est. **H**ec ille
Quia vero crucē dñi portare volenti neces-
saria est discretio. ideo subditur i euāge-
lio. **Q**uis homo ex vobis volens turrim
edificare nō. et. et ponunt duo exēpla. vii
de textū. **I**n quibus exēplis admonemur
ne vltra vires n̄ras nos extendam?. **B**reg.
Omnē qd agimus p̄uentre p̄ cōsideratōis
studū debemus. **E**t autē excludam? aq̄
morē sensualitatis: nec timeamus carnē

Bermões cões de pluribus

mortificare portado cruce post dñm notã
de sunt tres p̄cipue consideratões.

Prima est consideratio corruptibilis vi
Secda e honorabil dignitas. (liratis)

Tertia est desiderabilis utilitas.

Prima e rē. s̄ ipius corp̄ is. Quis em̄ ti
mere debet r̄ qd̄ mirū est p̄ tali ac̄ r̄to do
mino qualis est dñs Iesus: exponere labo
ribz r̄ penis corpus ita vile. Job. xxv. Nō
putredo r̄ filius hominis vermis.

Secda est consideratio honorabil digni
tatis. s̄ quo ad aīam: cui merito subijci de
bet corpus. Bern. in medit. O aīa insigni
ra dei imagine decorata s̄titudine: princeps
rationis: capax b̄titudinis qd̄ tibi de carne.

Tertia est consideratio desiderabil' utili
tatis. Figurā Bern. xlix. Isachar vidēs ter
ram q̄ esset bona r̄ reqem q̄ esset optima:
supponit humeros ad portandū. Isachar
interpretat' v̄t mercedē vidit. qz q̄ vider p̄ze
miū po: r̄sp̄ia patienter. B̄eg. Spes i ef
nitate animū erigit. r̄ idarco nulla mala q̄
exier: tolerat sentit. Exemplū. Cū qdam
deuotōe mor' vitā austerā duceret r̄ p̄san
guinē sui hoc cognito ad eū redarguendū
venissent: tale eis dedit responsum cordi r̄
memorie cōmendandū. Tanta r̄ tanta au
diuit r̄ legi de vita eterna q̄ nō auro q̄rum
mibi p̄stet r̄qd̄ expendā p̄ ea. S̄z heu hō
miseri et ceci mūdani tm̄ laborant pro vita
mo: tali sed parū p̄ vita eterna. Bern. Sic
stulti existimatores de minimis maximam
r̄ de maximis minimā curā gerunt.

Tertius est amor tp̄alis vanitatis
sive p̄cipitatis quē excludit dicens
Sic ē omnis ex vobis q̄ nō renū
ciaverit omnibz q̄ possidet nō pōt me' esse
discipul'. qz nō pōt q̄s simul deo seruire et
mūdo. Mat. vj. Non potestis deo seruire et
māmone. Ideo dicit Aug'. Discē nō dilis
gere mundū vt̄ diligas deū. funde vt̄ im
plearis. auertere vt̄ quertar'. Est tñ No
randū q̄ nō damnat dñs possessionē s̄z af
fectionē inordinatā. Unde Ab̄raam legitur
possessiones habuisse q̄ tñ fuit p̄fect'. Ex
hac autē conclusiōe que sic in fine euāgelij
inert' s̄m glo. apparet q̄ edificare turrim r̄
facere cū fortio: pace vt̄ p̄mittit in textu eu
nangelico nihil aliud signat q̄ esse discipu
lū ch̄i. s̄pare p̄o sumptus et mittere lega
tionē nihil aliud est q̄ renūciare omnibus

Et nota s̄m Bedam q̄ d̄stat int̄ renū
ciare oibz r̄ relinquere omnia. Paucorum
em̄ p̄fecto:ū est omnia relinquere. s̄ sola
tēporalia r̄ curas mūdi postponere r̄ solas
eternis inhiare. Luncroz autē fidelū ē renū
ciare omnibz: hoc est: sic tenere q̄ mundi
sunt vt̄ tamē p̄ ea nō reuancat a' mūdo. B̄a
p̄imū est superogatio: r̄ consilij. Secun
dū p̄o necessitatis et p̄cepti. Et debet esse
h̄mōi renūciatio integra q̄ ad sua: q̄ ad lu
os: et q̄ ad se. s̄m q̄ dicitur est ab̄rae. Egre
dere de terra r̄ de cognatōe tua. r̄ d̄ domo
patris tui. Unde qdam. Ebr̄e tuos tua re
gis accepimus a te. Ergo meos mea me
merito nūc exigis a me. Facile autē est oibz
bus terrenis renūciare p̄sideranti t̄na.

Primū est repromissiō glie sublimitas.

Secūm est vite p̄sentis breuitas.

Tertū est mundane p̄cipitatis vāitas.
P̄imū rē. Bre. in bome. S̄ considerem'
fr̄es charissimi que et q̄nta sunt que nobis
p̄mittunt in celis vilescunt aīo oīa que ba
Secundū est p̄sentis vite breuitas. qz vt̄ dicit Seneca. P̄uētū est
qd̄ p̄uimus: r̄ adhuc p̄uētū n̄imus

Tertū est mundane p̄cipitatis vāitas
sive fallacitas. Eccles. j. Vidi cū q̄ sub
sole sunt ecce vniuersa vāitas et afflictio
spūs. Itē Eccles. ij. Vāificauit opera
mea: edificauit mihi domos et plātaui vi
neas: feci ortos et pomeria r̄ cōleui ea cum
ceti generis arboribz rē. Seq̄. Cūq̄ me cō
uertissim' s̄t vniuersa opa que fecerāt ma
nus mee, r̄ ad labores in q̄bz frustra sudā
uerā: vidi in omnibz vāitātē r̄ afflictionē
animi: r̄ nihil p̄manere sub sole. r̄ Eccles.
ij. Trāseunt vniuersa sub celo. Ideo dicit
Bre. Ecce charissimi trāsit oē qd̄ agitis: r̄
ad extremū iudiciū quotidie volētes nō
telq̄ p̄peratis. Lur ergo amat qd̄ relinq̄t
Prop̄sa etiā dicit Bre. Diuitias nequa
q̄ dñs diuitias s̄z fallaces diuitias appē
lat. In hoc autē pater sua fallacitas: qz vix
se purat p̄ eas ad securitatē puenisse plerū
q̄ aut infortunio turbat aut morte puenit

Exemplū de Nabuchodonosor Dan. iij.
r̄ de Balthasar Dan. v. Nec ergo supra
dicta attēta ment: cōsiderem' q̄nto amor
re mundi excludit veri ch̄isti discipuli s̄m?
r̄ tandē ad celestem mansiōe suis m̄ltis
r̄ discipulis repromissam puenire m̄reat

mur cū eo penniter regnatum Amen

Sermones sup aliqua euangelia s pli
bus martyribus. Pumo sup euangeliz
Attendite a fermento zc. Lu. xij.

Attendite a

fermento phariseoz quod est

hypocrisis. Luce. xij. Theop.
vocat fermentu hypocrisis tanq̄ alteratēz
z corruptentē intentiōes hominū quibz
se ingesserit. Nihil enim sic alterat mores
vt hypocrisis. Beda. Nam sicut modicuz
fermentū totam farine massam corrumpit
sic simulatio animū tota virtutū sincerit̄
tate et veritate fraudabit. Et ille. Jo. bñ
nos horratur p̄ns dicens. Attendite. id est
diligenter caute a fermento phariseozum
quod est hypocrisis. simulatio. In hoc ḡ
euangelio nos inducit dñs ad simulatio
nē vitandam: z ad veritatē vite et doctrine
seruandā: sic q̄ nullo modo ab ea recedā?
p̄pter timorē humanū aut mundanū. s̄
facit tria nobis considerāda p̄ponēdo

Prima est necessitas future reuelatōis.

Secūda est fragilitas hūane p̄ditōis.

Tertiū est sublimitas diuine gubernatōis.

Primū est zc. cum dicit. Nihil op̄
rum qd nō reuelat zc. q. d. s̄. Die
ro. Nolite timere p̄sequiū seuitā

z blasphematiū rabiē. neq̄ emulem simu
latores. qz venter dies iudicij in q̄ z vīa vir
tus et eoz neq̄tia oibz demonstrabit. z cuili
bet fm opa sua tā interiora q̄ exteriora red
det. q̄ tā p̄fusio: q̄ tā tristitia tunc erit re
probis miseris cū videbūt oia pctā sua sic
publice detegit: et cordis sui secreta reuclay
ri. Erit vtiqz tunc in eis horribilis confu
sio z terribilis afflictio p̄cipue p̄pter tria.

Primo p̄pter astantis cōsōitiū numero
sitate iexplacabilem. Tūm p̄pter adiuuāz
remedy impossibilitatē irrepabilem. Tūm
p̄pter iudicantis imperij sublimitatē inex
timabilem. Vide in tractatu de finali iudi
cio in secūda consideratiōe p̄ncipali in ter
tio mysterio.

Secundum est fragilitas humane
p̄ditōis q̄ sic ipotēs ē q̄ n̄ p̄r hō
ledere hoiez nisi i minis. s̄. i. corp̄e. z
sic let̄ p̄fic i magnis. s̄. i. aia. Un̄ dic dñs.

Dico aut̄ vobis amies meis ne terreami
ni ab his q̄ occidunt corp̄ z post h̄ nō ha
bent ampl̄ qd faciāt. Amb. Doctē do
cet nō esse terribilē quā locupletiore fenoz
re sit immortalitas redemptura. Possunt at̄
assignari tres cause p̄ncipales p̄ q̄a sancti
martyres nō t̄nuerūt eos q̄ corpa occide
bant: sed morte post̄ alacriter sustinebant.
q̄s vide in ser. de sancto Blasio parte. iij.
articulo. ij.

Tertiū ē sublimitas diuine gubernati
ōnis q̄ se ad oia extendit et sup̄ omnia.
Jo ip̄e de timēdō est z non hoies. Un̄
di. Quidam aut̄ vobis quē timeat̄. Time
te eū q̄ post̄ oc. h̄z po. mit. in ge. Ita di
co vobis zc. Ubi p̄ponit triplex consideratō

Prima ē consideratio diuine potentie

Secūda ē consideratio diuine p̄uidencie.

Tertia ē consideratio diuine clementie.

Prima est consideratio zc.

dū di. Time te eū q̄ post̄ oc. h̄z po. mit. i
ge. q̄ ē mors aie. Vanū eim̄ oipotēz nūl
lus pōt effugere neqz viu? neqz desinet?
Jo bñ d̄: Ecēs. vi. Deum timez mādata
eius obserua h̄ est omnis hō. Et sicut dic
Breg. Magna securitas est nihil timere
Per deum: et stultus timor est quo pl̄ r̄
met indignatio humana q̄ diuina. Nā vt
dic sapiēs. Qui timet hoiem cito corruet.
q̄ sperat in dño subleuabit.

Secūda est consideratio diuine

p̄uidencie: p̄ quam ordinat z vita z mors
oim. Sap. xiiij. Tu aut̄ p̄ gubernas oia
p̄uidencia. Un̄ dic dñs. Nonne q̄qz pal
seres veniūt dipōditō z vn̄ ex ill̄ nō ē i ob
liuione corā deo. Amb. q. d. Si dens obli
uione passer non h̄z q̄ vendunt̄ modicos p̄
cio: hoim quō h̄re pōt. Et fm Hiero. sen
sus est. Si p̄ iurā sine dei p̄uidencia non
pereunt: vos q̄ eternt̄ estis timere non de
betis q̄ absqz dei p̄uidencia viuatis. Seq̄
tur. Sed et capilli capitis vestri omnes nu
merati sunt. Per hoc fm Lbys. signat q̄
omnia q̄ ad sanetos spectant diligentissim̄
me nouit̄ diligentā eni cure adhibere nu
meratio manifestat. q. d. Doct̄ ne timue
ritis qz in plenitudine resurget̄. Un̄ glof.
Et de tota rācā massa corp̄is etiā minu
te p̄ncipale future resurrectiōis fm̄. Et de